

Pověst

Vznik města Slaný

Když Čechové přišli do nové vlasti, našli úrodnou krajinu i nerostné bohatství. Jedna důležitá věc však chyběla – sůl. Tu museli kupovat od cizích obchodníků. Za vlády knížete Nezamysla se však událo něco podivného... Holot, přítel Nezamyslův, rád lovil v lesích kolem Prahy. Jednou, i s družinou, šel dále severozápadním směrem, a tak mu zákonitě vyprahlo. „Poohlédněte se po pramenité vodě, mám velkou žízeň, rád bych se napil,“ pravil Holot. Našli potok, ale čistý vyvěrající pramen nikde. „Tamhle je jakýsi kopec, tam by mohl být nějaký pramen,“ upozorňoval jeden z družiny. I dali se tím směrem.

Dávné počátky města Slaného jsou spjaty s benediktinskými mnichy, kteří zde založili proboštství a vystavěli kostel sv. Gotharda.

Došli až pod kopec a skutečně tu našli bohatý pramen křišťálově čisté vody, vytékající z úbočí. Rychle sesedli z koní a s chutí se napili. Voda však divně chutnala. „Vždyť je slaná! Všechno, všechno naše země má, teď i slanou vodu,“ zmocnila se jich radost.

Hned druhý den Holot hlásil panovníkovi, co objevili. Kníže vzápětí vyslal sluhy pro vodu z tohoto pramene a zkusili ji odpařit, na dně nádoby zůstala sůl. Na Nezamyslův rozkaz Holot sehnal lidi, kteří se usadili kolem pramene a začali z vody vařit sůl. Říka-lo se jim slanci nebo solnaři. Osadě, jež vznikla u Slaného pramene, zůstalo jméno Slaný a hoře, z jejíhož úpatí pramen vytéká, pak název Slánská hora.

Tak o příběhu vypravuje Václav Hájek z Libočan. Podle něho byl vzácný pramen objeven roku 750.

hvězdový vzor štukových žeber půlkruhového průřezu, která údajně provedl V. Batisti, v oknech se střídají kružby v několika jednoduchých variantách.

Hospozín – kostel Stětí sv. Jana Křtitele

Vydáme-li se z Velvar na severozápad, narazíme po 6 km na Hospozín. O obci je první zmínka datována do roku 1318, první zdejší kostel byl pak vystavěn okolo roku 1362. V roce 1595 však vznikl na stejném místě kostel nový, který se v téměř nezměněné podobě dochoval do současnosti. Pokud budeme pokračovat ještě severněji, narazíme po 3 km na obec Hospozínek, ze které je překrásný rozhled na České středohoří, horu Říp i Prahu. Uprostřed návsi stojí menší sakrální objekt – kaple sv. Jana Nepomuckého, která pochází z roku 1711.

Kmetiněves – kostel sv. Václava

Asi kilometr západně od Hospozína leží obec Kmetiněves (staročesky Kmetná ves), založená v druhé polovině 13. století kolonisty povolanými pražskými knížaty. První písemná doložitelná zmínka je ale z roku 1336. Dominantou obce je kostel sv. Václava, pocházející ze 14. století, který byl nejdříve goticky (1730) a pak barokně (1897) přestavěn na jednodušší obdélníkovou stavbu s trojboce ukončeným presbytářem a dvěma čtvercovými

Detaily kostela sv. Jiří ve Velvarech ukazují, že plášť i okna naléhavě volají po rekonstrukci.

mi sakristiemi. Pozoruhodná je zvláště gotická věž, kterou tvoří neomítnuté kamenné kvádry. Kostel je obklopen již nepoužívaným hřbitovem, působícím dnes velice zpustle, do něhož se vchází barokní branou.

Cestou do královského města Slaný mineme ještě několik sakrálních staveb stejného názvu: první byl za velkého finančního

Přestože v letech 1991 – 92 byla provedena oprava střechy kostela Stětí sv. Jana Křtitele v Hospozíně, objekt působí zbědovaným dojmem.

Nejnutnější opravy kostela sv. Václava byly provedeny v letech 1991 – 92, roku 2002 pak bylo provedeno statické zajištění. Přesto kostel i hřbitov působí zpustle.

příspěvku obce Hobšovice opraven a slavnostně otevřen v roce 2002, druhý leží v obci Ovčáry a díky financování městem Slaný se v letech 2003 – 4 dočkal celkové opravy. Dnes v něm sídlí expozice o historii vinařství na Slánsku.